1871. III. évfolyam. 57. szám. Kedd, márczius 21.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | 1/4 évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-haz földszint a szerkesztőségbe bermentve küldendők.**
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A „jus placeti."

„t.) Ez a két szó, mely cikkünknek czime, irtózatot kelt mindazokban, kik az emberi gyöngeséget, gyarlóságot, saját érdeküknek fölhasználni igyekeznek s a kegyesség álczája alatt egész következetességgel oda törekesznek, hogy a világnak port hintve szemébe, a józan gondolkodást elfojtsák, a szabadelvü eszmék röptének utját vágják.

Ez a „jus placeti" a papi önkény, a hierarchia ellen ovatosságból hozott törvény, nehogy oly egyházi törvények és intézvények kapjanak lábra, melyek az államrendszer s a polgári jólét és átalában a társadalmi rend és béke fölforgatását czélozzák. Ez a „jus placeti" vagy „placetum regium" pedig azt mondja, hogy mindamaz egyházi törvények, melyek amugy titokban s a fejedelem ellenjegyzése nélkül jönnek létre, mitsem érő hiábavalóságok gyanánt tekintetnek. Körültekintő, előrelátó, eszélyes királyainknak kétségkivül okuk volt arra, hogy az álkegyesség örve alatt zabolátlankodás oly törvény által fékeztessék, mely eléggé hatályos legyen a hierarchia rakonczátlankodásait meggátolni, vagy legalább lehetőleg mérsékelni.

Majdnem ötszáz éve annak, hogy a „jus placeti" törvénybe iktattatott (1404) s hogy nem oknélkül, eléggé tanusitja az is, hogy időnkint több izben, megtoldva és megerősitve, mint nagyon is nélkülözhetlen törvény ujabb függelékkel tökélyesbittetett az. És ez megóvta fejedelmeinket attól, hogy a papi uralomnak hübéreseivé váljanak s ezáltal a polgári társadalmat lehetőleg megóvták a hierarchia mételyétől s az államrendszert minden fölforgatási irányzat ellenében.

Sokszor, nagyon sokszor erőködtek e törvényt az érdekeltek érvényen kivül helyezni; azonban siker nélkül; föntartá az magát folyvást.

Most a legközelebbi napokban a katholikus congressus alkalmával is, akadtak olyanok, kik nem resteltek dühösen kikelni a „placetum regium" ellen.

Hogy Haynald érsek kiönté epéjét efelett, azon nem csodálkozhatunk, mert hiszen neki épen mesterségébe vágó dolog az ellen kikelni és azt „az egyház ellen való legflagránsabb jogtalanság"-nak kürtölni; de megvalljuk, kissé komikusnak találjuk, midőn világiak hagyják magokat annyira elvakittatni, hogy rögeszméjükké váljék, mikép a „jus placeti"-nek nincs jogosultsága az egyház ellenében; de még furcsábbnak találtuk azt, midőn pár ily ur protestált a congressuson a papi önkény ellen hozott eme törvény ellen, még pedig a „szabadság" nevében! Ezek a jó urak, még azt is el akarták hitetni a világgal, hogy az a „jus placeti" voltaképen nem is hazai törvényeinken alapszik, csak fejedelmi szeszély szülte azt. Ily állitáshoz bizonnyal vakmerőség, vagy tulságos jámborság szükséges.

Lehetnek olvasóink közül, kikast hiszik, hogy mi ezt állitva, csak gonosz tréfát üzünk a hivékenységgel; már pedig ez tény, történelmi tény, mely 1871. martius havának egyik szép napján vált azzá. Mi e két urnak nevét nem akarjuk emliteni sem, csak azt jegyezzük meg, hogy ez ikarusi erőködés cserben hagyta az illetőket, mert akadtak olyanok, kik mindjárt, csak ugy emlékezet után hivatkozhattak a kérdéses törvény bekebelezett czikkeire, melyek minden okoskodást és sophismát tönkre silányitottak.

Persze ezek a kegyes férfiak VIII. Bonifácziust akartak fogni, kinek az volt a nótája, hogy „a világi hatalom köteles magát alávetni az egyház rendeleteinek."

Épez a világtársadalmat s államrendszert fölforgatni törekvő, pápa volt az, ki a fejdelmeket reactióra ösztönözte. A hierarchia jogosulatlan követelései idézték elé a placetum regium létrejöttét, mely hatalmas erődül szolgált mindenkor a csuklya rakonczátlanságai ellenében.

A „jus placeti-"nek azonban sohasem volt nagyobb becse, mint épen most a jelenkorban, midőn a gyakorlatiasság- s tudományosságnak e században a jezsuiták olyasmit akarnak dogmává emelni, melynek a józan értelem elleneszegül, — a pápa „csalhatlanságát."

Hogy Loyola tanitványai mi czélt akarnak ily képtelenség által elérni, meg nem foghatjuk. Mert azt csak nem képzeljük, hogy a jezsuiták irányzata lenne, egy már hovátovább tarthatlanná váló állást szánandóvá és nevetségessé is tenni.

A felvilágosultság e században pedig az infallibilitás dogmává emelése csak ilyesmit idéz föl minden józan emberben; legfelebb is a butaságot lehet azáltal ideiglenesen mámoros kábultságba ejteni.

A jus placeti tehát, vagy is az állam joga, miszerint felléphet az államra nézve veszélyes irányzatok ellenében, minden esetre az állam átalános mivelődése javára áll fenn! . . . .

— **Udvari hirek.** A király és királyné ma délelőtt utaztak el Budáról külön vonattal Bécsbe. A királyné pár napig Bécsben marad, aztán gyermekeihez Meranba megy, a hova a király april 8-kán követni fogja, hogy a királyi család körében ülje meg a husvét ünnepet. A királyné május közepéig marad Meranban, aztán nehány hétre Bajorországba megy szüleihez, innen Ischlbe utazik s ott lesz őszig, s onnan Gödöllőre jön. — A királyné tegnapelőtt a budai tébolydát látogatta meg, Szlávy minisz ter által fogadtatva; mint különös esemény emlitést érdemel az, hogy egy tébolyodott nő ezen szavakkal mutatta be magát ő felségének a királynénak: Én vagyok Magyarország királynéja!" A nápolyi király, ki két testvérével Bécsből szombaton ő felségeik látogatására jött Budára, tegnap este visszautazott. — A király Andrássy és Auersperg grófok kiséretében tegnap sneffvadászatra mentek Gödöllőre. —

— **A baloldali-kör a községi törvényjavaslatra** több módositványt terjesztend be; az árva- és jegyzői nyugdijintézmény tárgyában inditvány fog tétetni.

— **Rég rebesgetik már,** de soha sem valósult s ép azért kötve hiszünk most is csak a „P. N." következő sorainak: „Mint biztos forrásból értesülünk, legfelsőbb meghagyás folytán legközelebb az összes magyar huszárezredek Magyarországba térnek vissza, s az itt állomásozó más lovasezredek az országból kivonulnak. A kivonulást az itt állomásozó 3-dik dragonyos-ezred kezdi meg, melynek e hó 25-ig már Bécsben kell lennie, s ezt az eddig Érsekujvárott állomásozó huszárezred váltja fel. Az utitervek a nevezett két ezred számára elkészültek.

— **Bécs,** márczius 19. A „Montagsrevue" közleményeket hoz, melyek az 1870. orosz-porosz egyezményre vonatkozó leleplezéseket tökéletesen megerősitik s oda egészitik ki, hogy e két hatalom közt formaszerü szerződés nem áll ugyan fen, de igenis váltattak 1870-ben Gortsakoff és Bismarck közt nyilatkozatok, melyek öt pontból állván, utolsó pontjuk oda nyilatkozik, miszerint Poroszország Oroszország tetszésére bizza az időpont megválasztását, a midőn a Feketetengert illető korlátozások megszüntetését követelje s Poroszország minden körülmények közt támogatni igérte e követelést.

— **Flórencz,** márt. 18. A lapok a pápa brévéjét közlik Patrizi bibornokhoz. A pápa a jezsuitákat védi ebben, de egyuttal kijelenti, hogy nem áll az ő befolyásuk alatt. A bistonsági törvényt visszautasitja, hanem azért fölpanaszolja az olasz kamara ez érdemben tett inditványait.

Külföld.

= **Németország.** A „Kreuzzeitung" a következő hivatalos jegyzéket teszi közé: „Bizonyos Párisban megjelenő hirlapok folytatják a visszatérő németek elleni izgatásokat, s azokat a csőcselék nép előtt denunciálják, hogy üldöztessenek. Nevezetesen a „Páris Journal" „Porosz ellenes szövetség" rovata alatt naponta hoz ilyen denunciálásokat, a melyek bizonyosan nem tévesztik el czéljukat, az illetők bántalmazását és elüzését, s ezek mellett csapataink rablási vágyai felől a legszemtelenebb hazugságok soroltatnak elő. — Az ily nemü üldöztetések, becstelenitések, tényleges bántalmazások már gyakran szolgáltattak okot a nemzetek közti viszályokra. Ez esetben könyen adhatnának azok alkalmat a német részről való visszatorlásra, sőt azok még az ellenségeskedések megujitására is vezethetnek. Miután a franczia kormány, hajlandó ugyan, de nem elég hatalmas arra, hogy a Párisba visszatérő német kereskedőknek és iparosoknak a nép dühe s a sajtó megtámadásai ellen oltalmat nyujtson, a német kormány hivatva érezheti magát ezen elodázhatlan kötelességet teljesiteni.

= A berlini lapok legközelebbi számai Vilmos császár Berlinbe érkezése ünnepélyének leirásával, magasztalásával vannak tele. A „K. Z." a Berlinben tartandó hódolati ünnepélyről ir, s azt mondja, hogy az leginkább katonai jellegü lesz, mint egyátalában a német császár koronázási ünnepélyek szoktak lenni. A császár szövetségesei májusban megjelennek Berlinben, s a császári méltóság jelvényeit magokkal hozzák. Bajorország egy arany sisakot fog átnyujtani, gyémánt koronával, Szászország a birodalmi kardot, melynek markolatja arany, s a pengén a nyert ütközetek nevei lesznek bevésve. Würtenberg a birodalmi zászlót, s a többi szövetségesek a többi jelvényeket.

= Berlin politikai köreiben reménylik, hogy a brüsseli békeconferentia, melynek megnyitása küszöbön áll, igen simán és gyorsan fog lefolyni. A franczia kormánynak sürgős érdeke van a béke végleges megkötését siettetni, mert csak ekkor fog a franczia kormánynak az elfoglalt tartományok igazgatása visszaadatni. Arról, hogy a hadi kárpótlásból az államadósság egy része már most levonatnék, még a berlini hivatalos lapok szerint szó sincs.

= Azon összezördülés felől, mely távirati uton lapunkban is jelezve volt, mely a porosz és olasz müncheni követek közt történt, a „Süddeutsche P." a következőket irja: „Itteni magasabb társas körökben igen élénk beszédtárgyát képezi azon esemény, mely az itteni olasz követ termében történt, s a minek még igen komoly következménye lehet. Nevezetesen, a porosz követnek ismeretes durva kifejezési módja, melyhez még a franczianyelv tökéletlen birása is járult, e közt és a házigazda közt oly félreértésre vezetett, hogy az olasz követ vendégének egyenesen ajtót mutatott. A közelebbi körülmények közt oly kölcsönös indulatoskodásokról beszélnek, hogy azokat kényes voltuknál fogva, részletesb tudósitások érkeztéig elhallgatjuk.

= **Gervinus,** a német nemzet egyik legkitünőbb tudósa meghalt. A nagy szellem egy heidelbergi távirat szerint e hó 19-én hagyta el földi hüvelyét. Gervinus György Gottfried 1805-ben május 20-án Darmstadtban született, s ugyanott végezte a gymnasialis tanulmányokat, s szülei könyvárusságra szánták. De a kisérlet meghiusult, s ekkor egy kereskedő házba lépett gyakornokul, öt évig küzdött itt azon életpálya nehézségeivel a melyre hajlama nem volt. Ekkor győzött e tudományok utáni vágy, s félévi előkészület után letette az érettségi vizsgát s előbb Gieszenben, aztán a heidelbergi egyetemen hallgatta a nyelvészetet, de csakhamar a történet buvárlatra kapott kedvet s a midőn 1828-ban tanulmányait bevégezte, az élet szükségei arra kényszeriték, hogy egy frankfurti intézetben tanitói állást vállaljon. Ez időben rendezte Merstadttal Thukydides uj kiadását sajtó alá, 1830-ban Heidelbergbe visszatért, s ott az egyetemen mint a történelem magántanára müködött. 1831-ben tanulmányai bővitésre Olaszhonba utazott, s ott két jeles értekezést irt. Innen ismét a heidelbergi egyetemhez tért vissza, mint magántanár, s ekkor irta a „A németek költői nemzeti irodalma történeti" czimü müvét, mely neki nevét megalapitotta, s e jeles müvet sok más jeles követé. Dahlman ajánlatára Göttingába hivták tanárnak, de ott nem sokáig volt, mert politikai vétség miatt elbocsáttatott, s Hannoverből három nap alatt távoznia kellett. 1844-ben Heidelbergben lett tanár, 1848-ban a Hansa városok megbizottja volt a szövetségi gyülésen, aztán egy porosz választó kerület küldte őt követül a frankfurti parlamentbe, hol mint szónok kitünt. De egy betegségo megbizása letételére kényszeritette. Ekkor harmadizben ment Olaszhonba, s a politika teréről a költészetére tért át, s megirta nagyszerü müvét Shakespeareről, aztán a XIX-ik század történetét mely Schlosser a XVIII. század története müvének remek folytatását képezi. E münek előszavában már a mérsékelt demokrata-párt elveit vallja, s ez hajdani elvtársai haragját, s felségsértési pert akasztott nyakába, mely perben az első biróság elitélte, a második felmentette. A nagy tudós 66 évet élt, s munkás, érdemdus életének ideglász vetett véget. Béke hamvaira. Emléke örökbecsü müveiben örökké élni fog.

= **Olaszország** fontos belügyekkel van elfoglalva. A főváros áthelyezése, a pénz- és hadügyministerek tervei minden érdeket lekötve tartanak. A hadügyminister a senatusban a következőket mondta: „Terünk egy 300,000 főből álló tényleges hadsereggel birni, 20 hadosztály mindenik 15050 emberrel, s a mellett 100 ezer főnyi póttartalék. Ez még nem minden, a vidéki miliz fogja a katonaságot kiegésziteni, ez 250,000 emberből álland, s 160 zászlóaljba lesz beosztva. A gyalogezredek ujjászervezése már megengedtetett.

— **Az a különös** hir kezd szárnyalni, hogy Francziaország az 5 milliárd kárpótlásából csak 2 milliárdot fog fizetni, és miután a német seregek azalatt nagy részt kivonulnak, a franczia fogolysereg pedig hazaérkezik: akkor azt mondják a németnek: „nekünk több pénzünk nincs, ha nem hiszed, gyere vedd el." Akkor aztán a német megindithat még egy háborut — ha neki tetszik. Ezt a hirt német lap közli, — azért fentartással emlitjük fel.

Wilhelmshöhe, márcz. 19. Napoleon elutazott innen. A határig Mons gróf kisérendi el. Eltávozásnál katonaság zenekarral, képezett sorfalat.

Páris, marcz. 18. Faron tábornok 300 emberrel együtt a Montmartre bejáratánál körülvétetett; több tiszt elfogatott; Paturel tábornok zuzódást szenvedett; a nemzetőrségnek egy nagy csapata körülfogva tartja a Montmartre bejáratát. — Az utczákon a fegyvertelen sorkatonaság egyes csoportjai a néppel fraternizálnak e kiáltások közt: „Éljen a köztársaság!

Páris, marcz. 18. A „Journal des Débats" irja: A 17. párisi követ, kik a legutóbb békülési manifestumot alairták, tegnap összegyültek, és elhatározák, hogy ismételve mérsékletre hivják fel a lakosságot, hogy a nemzetőrök, kik az ágyukat visszatartják, ezeknek a hatóság kezébe átszolgáltatására birassanak. Schölcher kiválóan erélyes nyilatkozatokat tett ez értelemben.

Ugyanazon lap megczáfolja azon hirt, hogy a kormány a szükséges nagy kölcsönnek 3% kamat járadék alakjában való kibocsátását határozta volna el. E kölcsön terve valószinüleg kedden fog a nemzetgyülés elé terjesztetni. A Vogestéren felállitott 56 ágyu tegnap a nemzetőrség által Bellevillebe szállittatott át, hogy a hatóságok ne vehessék azokat el. Azt hiszik, eldöntő intézkedések fognak bekövetkezni, hogy a viszályos helyzetnek Montmartren és más külvárosokban vége vettessék. Ma több külvárosban fő-riadót fognak verni a nemzetőröknek.

Flórencz, marcz. 18. A lapok a pápa egy brevéjét közlik a bibornoki collegium elnökéhez, Patrizi bibornokhoz. A pápa abban a pologiát tart a jezsuiták felett, de kinyilatkoztatja, hogy ő nincs elávetve azok elhatározásának. A pápa továbbá visszautasitja a garantia iránti törvényt, — fájlalván egyuttal azon módositványt, melyet az olasz kamara abba felvett.

Páris, marcz. 18. este. Az „Avant-Garde" czimü lap jelenti: A montmartrei felkelők meglőtték Lecomte és Thomas tábornokokat; Vinoy táborkara az összes sorcsapatokkal és csendőrséggel a Szajna balpartjára vonult vissza, és a rend helyreállitását a nemzetőségre bizta. A boltok be vannak zárva; a társaskocsik nem közlekednek, a külvárosokban torlaszokat állitottak.

Flórencz, marcz. 18. A kamara bevégezte a garantia-törvény feletti vitákat és helybenhagyá a Manini által inditványozott és a miniszterium által elfogadott napirendet, mely a kormány beavatkozását a cultus minden gyakorlatából kizárja. Erre igen élénk vita keletkezett a Mordini által inditványozott napirend fölött, mely kinyilatkoztatja, hogy a garantiatörvényben foglalt határozatok ne legyenek nemzetközi egyezmény tárgyai. A miniszterium visszautasitá ezen napirendet. A vitát hétfőn folytatják. A senatus a hadsereg ujjászervezése feletti vitát folytatá.

Páris, marcz. 19. A „Journ. Officiell" elsorolja a tegnapi eseményeket, köztük Lecomte és Thomas tábornokok meggyilkoltatását, és megczáfolja a szándéklott államczinyről szóló hireket. — A hivatalos lap ismételve a nép erélyes gyámolitására hivatkozik.

Páris, marcz. 19. A központi bizottmány a Hotel de Villeből két, erélyes hangon tartott kiáltványt bocsátott ki, melyekben a községi választásokra szólit fel, és az áruló kormány elüzése után a megbizatást a nép kezébe igéri visszaadni, hogy a nép a valódi köztársaságot megalapitsa; ez idő alatt a központi bizottmány megszállva tartja a Hotel de Villet, a nép nevében.

UJDONSÁGOK.

*** Az előfizetési összegeket kérjük ugy azok részéről, kik posta utján veszik lapunkat, mint a helybeli előfizetők által még e hó végéig beküldetni, hogy a lap küldése már april 1-én pontosan eszközöltethessék; mert felesleges példányokat nem nyomatunk. Posta utján legelőnyösebb s legolcsóbb postai utalvány mellett, helyben pedig legczélszerübb Telegdi K. Lajos és ifju Csáthy Károly könyvkereskedő uraknál fizetni elő!**

* **Sombory Imre,** városunk ma eltemetett nagy halottja jellemzésére igen szép világot vet azon rendelkezés, melyet eltemetésére még ezelőtt 9—10 évvel tett. Kivánságát fejezi ki, hogy egyszerüen, minden pompa nélkül temessék el, egyszerü sirba, hogy porai a debreczeni polgárok poraival minélelőbb vegyülhessennek. Holttestét a már előtte elhunyt dr. Kmety által óhajtotta megvizsgáltatni. Ime ő tovább élt, bár ezt nem igen hitte, mert emlitett iratában azt is meghagyja, hogy egyszerü fejfájára metszszék fel: Itt nyugszik Sombori Imre, meghalt 186*. Tehát arra, hogy a 70-es éveket megéri, már nem számitott.

* **A Biharmegyében felállitandó törvényszékekre** vonatkozólag, a „Bihar"-ból értesülünk arról, hogy az e tárgyban kinevezett megyei küldöttség hivatalos jelentésében azon tétel is előfordul, mikép „Debreczen város a képviselőházat feliratilag kereste volna meg a végett, hogy az országgyülés 25-ös bizottsága által készitett javaslat megváltoztatásával, a debreczeni kir. t. székhez lehetőleg az ezen megye területén felállitandó járásbiróságok nagy része is csatoltassék." — Hogy mikép lehet hivatalos jelentésbe foglalni oly tényeket, melyek a valósággal ellenkeznek, valóban nem tudjuk elgondolni. Már pedig a nevezett küldöttségi jelentésben két oly tény emlittetik, a minek nincs alapja. Először is Debreczenváros e tárgyban a képviselőházhoz feliratot nem menesztett; hanem felirt az igazságügyminiszterhez, de oda sem az iránt, hogy a járásbiróságok nagy része csatoltassék a debreczeni törvényszékhez; hanem avégett, hogy azon hallatlan aránytalanságot szüntesse meg, miszerint a javaslatban a nagyváradi törvényszékhez a nváradin kivül 13 (sőt most már 16) járásbiróság szándékoltatik csatoltatni, a debreczeni törvényszékhez pedig a debreczeni járásbiróságon kivül csupán 2 járásbiróság adatnék. Debreczenváros közönsége felirt ezen első tekintetre feltünő aránytalanság ellen, mely országos szempontból is megrovást érdemel; mert midőn két egyenjogu törvényszék állittatik fel egymáshoz közel területen, és az egyik 16, másik pedig 3 járással bir, a törvényszéki hatáskör pedig ugyanaz; midőn távoli vidékekről kell zarándékolni a lakosoknak a törvényszékhez, holott a közelebbi törv.sz.hez csatoltatásuk esetében idő- és költségkimélést tehetnének: azt hiszszük, hogy épen országos szempontból nem lehet helyeselni ezen feltünő aránytalanságot. —

TÁRCZA.

Apácza és kegyencznő.

Regény a bécsi életből.
Irta: **Haffner Károly.**
(Folytatás.)

ÖTÖDIK FEJEZET.
Vihar után.

=) A torlaszok eltüntek, s a torlaszok menyasszonyai az özvegyfátyolt még a nász előtt viselték már.

A paraszt, mely a királynak sakkot mondott, levettetett. Nyugalom uralgott Bécsben, — a sir édes nyugalma.

Csak a reggoli órákban lett élénkebb a város, a midőn a lázzadókat főbe lőtték, — és ezt mind a kibékülés szende angyala nevében.

Igy kezdődött egy uj korszaknak feltünő hajnala.

Ugyan minő nappalnak kellett a vérpiros hajnalt követnie.

Solferino, Sadova e vérpiros hajnalra következett sötét napok.

De ne kapjunk elébe történetünk folyamának. Ez események ugy is kivül esnek annak keretén.

Erlenstein ur ismét a legkitünőbb hazafiak közé tartozott.

Csakhogy most a köpenyt balvállról a jobbra vetette át, mert balfelől lánczok csörögtek, s jobbfelől szuronyok csillogtak, s az okosabb mindig a fenálló hatalommal tart.

Mint köpenyegforgató kitünően tudott hősünk az időhöz alkalmazkodni, de mint pénzember, eltévesztette a lépést, mert az egyikkel igen korán, a másikkal igen későn tartotta azt meg.

Az uj nap hevében sok, igen sok arany megolvadt. Ugy tetszett, hogy Erlenstein is, mint volt kedvese Paulina, fokról fokra szállott lejebb a lépcsőn, nevezetesen a szerencse lépcsőjén, melyen pedig, a mint tudjuk, sokkal gyorsabban lehet le, mint felhaladni.

Still Antal lakásán, legalább a körülményekhez képest, a legkedélyesebb csendéletnek örvendettek.

A schottenfeldi rögtönzött merénylet óta, az öreg Bienenfeld szobafogságra volt itélve. Az öregnek nem mondták meg miért.

Most naponkint a gyár udvarán kellett sétálnia, s ez is csak akkor volt megengedve neki, ha a kapu előbb gondosan be lett csukva.

Különben igyekeztek a szegény öreggel az időt a lehető legjobban eltölteni.

A derék Antal igen sokat volt vele, s elmondta neki a nap politikai eseményeit, aztán minden délután megjelent az örök vigkedélyü tánczosnő Laura, s oly vig esztelen dolgokat beszélt, hogy még a buskomor vak öreg ajkaira is mosolyt tudott csalni.

Muki és Wenczel is majdnem mindennap meglátogatták, s oly jól viselték magukat, mintha egész életökben vizet sem zavartak volna.

Az igaz, hogy igen tisztességesen néztek ki hosszu kabátjaikban, s magas tetejü kalapjaikban, ugy hogy inkább lehetett volna őket mindennek, csak gazembereknek és tolvajoknak nem, tartani.

Ezenkivül mindeneste még egy kedves, sőt legkedvesebb vendége is érkezett az öreg urnak, nevezetesen az irgalmas nővér, ki pihenő óráit arra használta fel, hogy szeretett atyját gédelgesse, mig aztán kötelessége ismét a betegek kórágyaihoz vezette vissza.

A munkások renyhe élete véget ért, s az orsók ismét müködtek a gyárban.

Antal épen körutat tett a fonószékek közt, a mint Wenczelt és Mukit sürgős beszélgetésben az udvarba belépni látta.

A fiatal gyáros elibük sietett.

„Jó reggelt, jó reggelt, barátaim," kiáltá nekik kezet nyujtva, „mi ujság Bécsben?"

„A Praterstrasseban ujra baj van," mondá Wenczel fontos arczczal.

„Talán ujra torlaszokat akarnak emelni?"

„Azt nem gondolnám. Nem is magát a Praterstrassét értem, hanem csak egy házat azon utczában, s nem politikai, hanem pénzügyi mozgalmat értek.

„Nem lenne ön szives magát érthetőbben kifejezni?"

„Ha önöknek valami követelése lenne Erlensteinnál, siessenek behajtani, mert elkésnek vele."

„Köszönet a figyelmeztetésért barátaim, de hála istennek, ezen emberrel nem állunk üzleti összeköttetésben. Önök tehát azt hiszik . . ."

„Mi nem hiszszük, hanem jó orrunk van."

„Jó orrok van?"

„Lássa ön, ha egy ilyen nagy bankháznál mindenki rémülten szaladgál fel s alá, — ha a szolgák semmit nem dolgoznak, suttognak, ha a raktárakban ötre azt mondják, hogy páros szám, ha az ügynökök jobbra balra izzadva futkároznak, ha a könyvvezetők fel nem ütik orrukat könyveikből s a czég tulajdonos a teljhatalmazottakkal és pénztárnokokkal zárt ajtók mögött tanácskozik, akkor, mi mi megérezzük a bajt, mert orrunkban bizhatuk."

Lehetséges lenne ez? Egy ilyen ház!

„Az ég még nagyobb ház, és mégis beszünteti néha a fizetést."

„Egy férfi, ki több millió ura!

„Háborus időben egy millió annyi, mint egy hering a czápának."

„Talán tévedtek; azonban nem ártana, ha az apróbb üzletembereket figyelmeztetnétek, hogy mentsék meg vagyonukat."

„Már megtörtént."

A kiket ismerünk, már tudják, mihez tartsák magokat. Figyelmeztetve vannak."

„Ugy nyüzsögnek a pénztárnál, mint a hangyák, s a pénztárnok nem egy-két hajszálat tépte már ki mérgében."

„No, tehát ezen hatalmas ember is tapasztalni fogja, hogy minden tett megnyeri a maga jutalmát. Mit gondolnak önök, nem lenne itt az ideje, feltámasztani halottunkat?"

„Hogy jut ez önnek eszébe?"

„Erlenstein urtól most már nem lehet félni. Mert bármit mondjanak önök, ő volt az, ki önöket az orgyilkosságra felbérelte.

„Higyjen ön, a mit akar, mi nem akadályozhatjuk abban.

„Mi tanácsosnak tartjuk hallgatni."

„Ha ön azonban azt hiszi, hogy a szerencsétlenség az ily gonosz embert jóvá teszi, akkor csalódik. Mennél nagyobb a szerencsétlensége, annál nagyobb az epéje. Az ön helyében még nem engedném meg a mi jó öregünknek, hogy a gyárból távozzék.

(Folytatása következik.)

Felirt Debreczenváros nem Biharmegye ellen, hanem az aránytalanság ellen, s azt, hogy a nváradi törvényszékhez 13, illetőleg 17 járásbiróság csatoltatnék, csak az aránytalanság illustratiójául hozta fel; de fölemlité azt is, hogy a Hajdu kerület és Szabolcs egy része is Debreczenhez közel esvén, amennyiben a törvényhatóságok közigazgatási területépségök a munkálat által nem maradt sértetlenül, a debreczeni törvényszék területi hatásköre a Debreczenhez közelebb eső vidékeknek ide csatolásával is növelhető lenne, magoknak a vidék lakosainak javára. Eszerint tehát korántse higyje Biharmegye, mintha Debreczenváros kicsinyes magán érdekből indult volna ki s épen Biharmegye ellen; hanem kiindult országos érdekből és a közel vidéki lakosság java tekintetéből is, mely érdekek egyiránt sértve vannak amaz aránytalan beosztás által.

* **A nőegyleti árvaházon** elkövetett kamrafeltörés és lopásnak a lapokban közölt hirére rögtön találkozott résztvevő kebel, mely e silány tett által okozott kárt enyhiteni igyekezett. Pusztay Lajosné nőegyleti választmányi tag ugyanis mindjárt másnap adott egy zsák buzalisztet, egy zsák rozslisztet és 10 darab szappant, Uray Irén nőegyleti tag pedig beküldött egy véka paszulyt. Midőn e becses adományokért az árvaház nevében köszönetet mondok, egyuttal őszinte bizalommal kérem fel Debreczen város áldozatkész lakosait, hogy árvaházunkat ért eme veszteség helyrepótlására bármily csekély értékü, különösen élelmiszerekből álló adományaikat hozzám küldeni sziveskedjenek.

Debreczen, 1871. márt. 20.

az elnök távollétében
Komlóssy Imréné,
nőegyl. alelnök.

* **Tolvajlás a vasuton.** Ötvös Lajosné asszonyság Edelényből Borsodból tegnap a vasuton megindult Debreczenbe, s Miskolczon egy igen beszédes zsidónővel jutott egy kocsiba, s ezzel egész Debreczenig kedélyes beszélgetések közt tölt el az idő. A mint a gőzös fütyölt, a megérkezést jelezve, mindenki podgyásza után nyult, egy utitárs figyelmeztette az asszonyságot, hogy menetjegye a földön van, mit az asszonyság elhinni nem akart, mert az övé a táskájában levő tárczában van eltéve; felnyitja a táskát, de a tárcza hiányzott, mire mindjárt a beszédes szomszéd nőt vette gyanuba, de ez, midőn a vonat megállott, hirtelen kiugrott a kocsiból s eltünt. A károsnő a tárczát megtalálta az ülés alatt de, — üresen. Azonban jelentést tevén a debr. kap. hivatalnál, a tolvajnőt már ma reggel sikerült megcsipni, kiben valami Goldbergernét, a hires csabai zsebmetsző familia egyik, itt már többször fogva és büntetve volt tagját ismerte fel a rendőrség. — A tárczában volt pénz 14 frt hiján nála megtaláltatott.

* **A polgári kaszinó**, hol a közelébb elhunyt Sombori Imre leginkább szerette üres óráit tölteni, — a megboldogult iránti kegyeletből ma a temetés napján, helyiségén a gyászlobogót kitüzte.

* **Sombory Imre** temetésének csak egy részéről irhatunk ma, lapunk bezárta miatt tudósitást. Azon általános szeretet, valódi tisztelet, melynek a megboldogult polgártársai részéről örvendett, a temetésen tömeges megjelenésben tükröződött hiven vissza. A városi, az egyházi tisztviselők a tanári kar, s az egyletek képviselői megjelentek, s rokonai közül egyetlen unokája Bárczay Oszkár h. hadnagy. A temetési szertartás az elhunyt iránti kegyeletből a nemesváros, az egyház és a család által közösen rendeztetett, s meghuzattak az ispotályi harangok is, melyek az ő fógondnoksága alatt készültek. — A temetés részleteiről holnap szólandunk.

* **A „Bika"** vendéglő, melynek kinézése átalában is sok kivánni valót hagy fen, még kellemetlenebb tekintetet nyer azon földtömeg által, minek elhordatása iránt már felszólaltunk, bár siker nélkül. Az a sok szemét, mit a földtömegre hordtak, sérti a szemet s átalában a jó izlést; a föld egy részén már csirázatok is vannak, melyektől megkimélhetnék az ott járókelő közönséget. Ide járul, hogy ama földtömeg már száradni kezd, s azon veszszük észre, hogy porrá lesz, s ily alakban fog boszantó hatást gyakorolni a közönségre nézve. Vagy tán épen arra várnak, hogy szél urfi hordja szét a kellemetlen kinézésü földhalmazt?

* **Azon aljgerendák,** melyekre nézve Stern Manó polgártársunk szabadalmat bir, s melyekre nézve a magyar vasutak üzleti igazgatósága kisérletet tétetett, a mart. 9-ki vizsgálatnál teljesen jóknak és czélszerüknek bizonyultak. Az aljgerendák hét havi használat után a sinek alól kivéve egész szárazak voltak és a belévert vas szög is ez idő alatt rozsdamentes maradt.

* **Az Eötvös gyászünnepély** jövő vasárnap, e hó 26-án tartatik meg a főiskolában; ez ünnepélyre a felsőbb tanuló ifjuság önképző társulatának szépirodalmi szakosztálya fogja késziteni a felovasandó müveket, s minthogy az ifjuság nem osztotta Eötvös ujabb időbeli politikai elveit, ez oldaláról nem fogják ismertetni az elhunytat, s a kegyeletes megemlékezés csupán az irónak szenteltetik.

* **Hányféleképen** szokták nálunk a számlákon a megtörtént fizetést elismerni. Talán annyiféleképen, a hány számla van, legalább egy okmányt láttunk ma hat darab fizetett számlamelléklettel, s a fizetéselismerés a következő hat variatióban fordult elő. 1. Saldirt. 2. Kifizettetett, 3. Felvettem. 4. Megkaptam. 5. Kiegyenlittetett. 6. Fizetve van. Elismerésre méltó szóbőség egy fogalom kifejezésére.

* **Sok ilyen lelkes polgárt a városnak!** Ő kigyelme csapó-utczán lakik, vagyonos, sőt gazdag, de azért ugyan az ingyen iskoláztatási adót — csakazért sem fizeti. Tanittassa ki-ki a magáét. — Mit volt mit tenni, a hatóság a derék polgárt az 1869- és 1870-ik évi tartozásokért exequálta, s lefoglaltak nála egy kövér sertést, el is adták, s a tartozás levonása után fenmaradt 10 frt 70 krt azonban visszaküldték neki. Talán azt hiszi az olvasó, hogy elfogadta? Dehogy! — „Tartsák meg az urak," mondá, „lesz még arra ez esetből kifolyólag szükség; különben ezentul minden évben hizlalok különösen egy ingyeniskolástatási disznót az uraknak, hogy legyen mit elexequálni, mert én ugyan készpénzzel soha nem fizetek." Bravo, polgártárs, ön tul tesz polgártársain, mert ön, hogy a népnevelés ügyének áldozzon, még egy sertést is hizlal különösen a szent czélra.

* **Az északkeleti vasut** egy mozdonya közelebb két sertést összezuzott; csoda hogy több kár nem történt, mert a csürhe, a pásztor gondatlansága miatt épen akkor haladt a vonalon keresztül. A pásztor meglehetős berugott állapotban volt.

* **A Király-féle** diszes vendéglői és kávéházi helyiségeket a mint halljuk Guszmann Róbert jó nevü vendéglősünk veszi át pünkösttől fogva. E vendéglő a szinházzal szemben, Czeglédutczában van, s itt Guszmann Róbertnek ismeretes ügyessége kifejtésére sokkal nagyobb tér nyilik, mint a mostani félre, illetőleg messze eső helyiségben volt.

* **A kutyakomédiák,** melyeket leginkább hetivásárok alkalmával a peczér legényei s a rájok bosszus nép rögtönöznek, már majdnem minden héten ismétlődnek. Igy ma reggel is megvolt a nagy hühó. Hát nem lehet már egyszer nyomatékosan rendre utasitani a peczérlegényeket?

* **Szinházi müsor**: Szerda 22. Trobadour. Csütörtök 23. Ármány és szerelem (Egressy mint vendég.) Péntek, 24. szünet. Szombaton, 25. Brankovits György (Egressy mint vendég.) Vasárnap, 26. Tündér fátyol (bérlet szünet.)

Szinházi szemle.

** E rovatunk sokáig kimaradt mostanában, tárgyhalmaz szoritotta azt ki; de ezuttal ismét felveszszük a tollat, s röviden vázolni fogjuk a tegnapi szinházi est hatását, annyival inkább sietünk pedig arról véleményt mondani, miután szinpadunkon szokás ellenére vendég lépett fel — hihetőleg szerződtetési czélból. A vendég Egressi Ákos volt, ki „Hamlet"-ben mutatá be tehetségét közönségünknek. Megjelenésekor meglehetős hidegen fogadta őt a ház, de a mint folyt az előadás és a vendég — hogy ugy fejezzük ki magunkat — belemelegedett szerepébe, a hallgatók közönye kezdett olvadni s végre is viharos taps lett részükről az eredmény. Egressi atyjától, mint Hamlet, igen sokat sajátitott el, tanulmányai e szerep körül kiterjedtek s mindenesetre behatók is. A közönség kiváló érdekkel figyelt ő rá, már csak azért is, mivel Mándoki alig a minapában tett kétszer kisérletet a dán király fival. A két szereplő felfogása közt lényeges különbség van. Mándoki dicséretes buzgalommal iparkodott megküzdeni az óriási akadályokkal, de előadásán még csupán azon nagy munka kinyomata tünt elő, melyet ama hatalmas alak kidomboritása igényel. Egressi lehetőleg legyőzte, illetőleg kiküzdötte a nyügök alól magát s a megtisztitott uton akadály nélkül halad, csakhogy néha szabadabb, majd vontatottabb léptekkel. Vagy használjunk egy másik hasonlatot. Mándoki Hamletje olyan mint a festész eszményképe első stadiumban, akkor t. i. midőn a gondolatvilágában felmerült alaknak körrajzát megjeleniti, s még csak ezután fogja majd azt kidolgozni. Egressi már szinez is, az alak kezd domborulni ecsetelése alatt, azonban néhol kevesebb gonddal, máshelyt pedig tulságos előszeretettel időzik müvénél; innen van, hogy gyakran erősen nuanciroz. — Van Egressinek egy sajátságos modoros mimikája, mely ajkainak kiszabott megnyilásából áll; ez sokszor előfordul szereplése alatt, pedig semmi kifejezést nem árul el, csak monotonná teszi arczjátékait. Ez ugyan nem vág játéka lényegébe, de nem hagyhattuk megemlités nélkül. És most általánosságban szólunk a vendégről. Az első bemutatás kedvező behatásu volt, tehetségének szép tanujelét adá s a nagy számu közönség nem is késett irányában kimutatni elismeréseit. Csak az sértette e szini est élveinek öszhangját, hogy Egressy a régi forditást szavalá, a többi szereplő pedig Arany forditása szerint deklamált. Még egyet. Ha csakugyan szerződtetési czéllal van összekötve e vendégszereplés, örömmel üdvözölnénk mi is Egressit mint intézetünk tagját, azonban ugy, ha az igazgatóság nem készit elő számára üresedést.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése márt. 20.

Elnök: Somssich Pál.

A kormány részéről Gorove, Szlávy és Pauler.

A jegyzőkönyv hitelesittetvén, Gorove bemutatja a munkács-stryi vasut Magyarországra eső részének — s a zólyom-beszterczebányai vasutnak kiépitéséről szóló tvjavaslatot, mely a vasuti bizottsághoz utasittatik.

Jókai M. személyes kérdésben szót kérve, kijelenti, hogy Berzenczey azon állitása, hogy ő a franczia nemzetet „szidta" ráfogás, mert ő a franczia és a német nemzetnek egyiránt barátja, és sem irásban, sem szóval nem szidta egyiket sem.

Felvétetik a napirend.

Éber Nándor. Helyesli a kormány eljárását, mert a monarchia missiója az, hogy a Dunavölgy nemzeteinek segélyt és támaszt nyujtson, nem pedig hogy az ideális európai egyensuly fentartása czéljából interveniáljon. A kormány politikája e szerint, megfelelt a monarchia érdekeinek, azért helyesli azt.

Helfy Ignácz: Schwarcz Gyula ellen polemizál és sajnálja, hogy ez utóbbi a franczia nemzetet a német rovására lealacsonyitá, — minden szükség nélkül, mert Francziaország nélkül Európa ma is a feudalismus bilincseiben sinylődnék. Pártolja Irányi határozati javaslatát.

Trefort Á. eláll a szótól.

Horn Ede a franczia köztársaság mellett szólal fel, mint mely sanyaru körülmények között bizonyitja be életképességét, s a nemzet iránt kiváló érdemeket szerzett. A kormány politikáját helyesli, mert a monarchia érdekei kivánták azt.

Felsorolja, mit köszön Európa a franczia forradalmaknak. A magyarországi 40-es éves mozgalmak, az 1848-diki forradalom az alkotmány stb. szabadelvü intézmények, s a mai kor összes vivmányai e forradalmaknak köszönhetők, mert azok törték meg a középkor bilincseit, s nyitották meg az európai nemzetek előtt a szabadság és az alkotmányosság ösvényét. — E nemzetet tehát nem szabad magyar államférfiunak becsmérleni mint Schwarz tevé.

Ivánka I. félremagyarázott szavait igazitja helyre. Ő nem mondta, hogy nem akarja a respublika fenmaradását, csak aggodalmát fejezte ki léte iránt.

Henszlmann Imre: Ő a német egységnek barátja, de nem akarta, hogy külföldi csatatéren győzelmi mámorban más nemzet jogainak sértésével, hanem alulról kezdeményezve szabadelvüen jöjjön létre. — Pártolja Irányit.

Patay István: A mi minisztereink ugy tánczolnak, mint Bécsben fütyülnek. Irányi javaslatát azért irta alá, hogy intse a kormányt, miszerint végre embereljék meg magukat önállóságuk visszaszerzésére. Tiszának fenyegetésére, hogy véres fejjel verjük vissza megtámadóinkat, azt jegyzi meg, hogy ágyuk nélkül bajos lesz azt megtenni. — Pártolja Irányit.

Schwarz Gyula a támadásokkal szemben kijelenti, hogy a franczia nemzetet nem ócsárolta, csak a „gloiret" s az ezutáni hiu vágyat rótta meg.

Zlinszky György nehogy azt gondolhassák, hogy ő azon beteg oroszlánok közé tartozik, melyeket minden „equus" megrughat, tiltakozik Helfy azon állitása ellen, mintha ő a civilisatió ellen beszélt volna. Ő csak az „Orpheum" és „Neue Welt" civilisatióját kárhoztatta minap. Nem szerencse személyes kérdésben szólni, azért hagyta minap szó nélkül midőn Tisza feljogositva érzé magát őt excommunicálni az ellenszékből, noha nem hagyta el sorait.

Tisza erre kijelenti, miszerint joggal mondhatta, hogy nem tartozik az ellenzékhez, mert neve már hónapok óta nincs a clubb tagjainak névsorában.

Ezután Irányi él inditványozói zárszavával, melyben javaslatát még egyszer elfogadásra ajánlá.

Következik a szavazás.

Irányi javaslata, 225 szavazattal 33 ellen elvettetett. — Azután kezdetét vette a költségvetési törvényjavaslat részletes tárgyalása; mely Horn, Ghyczy és Tisza K. felszólalásá után s e két utóbbi által tett némi módositással elfogadtatott.

Horváth Bold. igazságügyminiszter, Szaplonczay interpellatiójára felelve előadja, hogy a katonai tvényszéknek a tettleg szolgálatban nem levő katonák feletti biráskodása ellen többször felszólal, de siker nélkül.

Szaplonczay fájdalmát fejezi ki a szomoru tény felett, s reméli, hogy e bajt a kormány orvosolni fogja. A ház tudomásul veszi a miniszter feleletét.

Az első folyamodási biróságokra vonatkozó kérvények a huszonötös bizottsághoz utasittatnak.

Délutáni posta.

— Bécs, márczius 20-dikán. A „N. fr. Pr." következő tudósitásokat hoz Párisból tegnapról:

A lázongók igy kiáltoznak: „Versailles-ba! A helyzet 1848 óta nem volt ily rettenetes. — Vinoy a csapatokat a Szajna bal partjára vonja vissza. A boulevardokon sürü csoportok vannak egybegyülve, a torlaszok emelését folytatják.

Reggel 1 órakor. A győzelmes lázongók Montmartre on és Belleville ben elsánczolták magokat; sorhadbeli és tengerész katonák fraternisálnak velök. A bastille téren torlaszokat emeltek.

Reggel 6 órakor. A felkelők occupálják a vendome tért és a quartier de la paix-t a tuilleriák mellett. A városházát éjjel foglalták el. — A lázongók által agyonlőtt tábornokok hullái nyilvánosan ki vannak téve.

— Páris, márczius 18. Ma a következő kiáltvány függesztetett ki az utczákon: Polgárok! Páris népe lerázta magáról az igát, melybe azt erőszakolni megkisérlették. A szenvedély nélküli nyugalom, hatalmában bizva, félelem és kihivás nélkül bevárta azon szemtelen őrülteket, kik romboló kézzel nyultak a köztársaság felé. — Hadseregbeli testvéreink ez egyszer nem akartak merényletet intézni szabadságunk szentsége ellen: köszönet mindnyájatoknak; vajha sikerülne nektek és Francziaországnak egy egyhangulag elfogadott alapokon nyugvó republikát, az egyetlen kormányformát létrehozni, mely az invasiók és polgárháboruk időszakának örökre véget fog vetni. — Az ostromállapot megszüntetve lévén. Páris lakossága a községi választások eszközlése czéljából a komitékbe hivatik, a polgárok biztonsága fölött a nemzetőrség tagjai őrködnek. — A nemzetőrség központi bizottmánya."

A „Debreczen" eredeti

MAGÁNTAVIRATAI.

= **Berlin, márcz. 21. A császár ma conferentiát tartott, melyben Bismarck, a koronaörökös és Moltke vettek részt, s a párisi zavargások folytán, Párisnak ujbóli megszállása felett tanácskoztak. A megszállás esetében Montmartre Saint Denisből fog összelődöztetni. Frigyes Károly herczeg tüstént rendeletet kapott, hogy azonnal foglalja el helyét.**

= **Kassel, márcz. 21. Napoleon elutazásakor bizalmasabb személyek előtt dynastiája biztos helyreállitását nyilatkoztatta ki.**

= **Berlin, márcz. 21. A brüsseli béketárgyalások elfognak halasztatni, még pedig a párisi események következtében. Párisi sürgöny szerint a central comite Thiers letételét kimondotta, Gaulois azt hiszi, hogy még lehető az egyezkedés.**

= **Bécs, márcz. 21. A „N. fr. Pr." távirata szerint a német csapatok kivonulása Francziaországból felfüggesztetett.**

= **Páris, márcz. 20. A Centralcomité a következő engedményeket kivánta: Langlois neveztessék ki a nemzetőrség parancsnokának, Adams Edmond rendőrfőnöknek, Dorian Páris polgármesterének, s végül Bellot tábornok Páris parancsnokának.**

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Néhai boldog emlékü Nagy József végrendeletének b. alatti pontja értelmében végrendeletileg hagyományozott kegyes czélu alapitványi összeg e **folyó évi kamatai** a külföld tudományos intézeteit meglátogatni ohajtó s tényleg hivataloskodó **lelkészek és tanárok** részére levén kiadandók; felhivatnak azon **lelkészek** és **tanárok**, kikez alapitványból való segélyzéshez jogigénynyel birnak, miszerint annak bizonyitásával: hogy magyar születésüek, ref. vallásuak, és hogy a felsőbb tudományokat debreczeni főiskolánkban végezték; továbbá: hogy a **németnyelvet tudják**, a franczsiát pedig értik, — kellőleg fölszerelt kérvényeiket **f. évi april 20-ig** a tiszántuli ref. superintendensi hivatalhoz adják be.

Debreczen, 1871. martius 19.

Bodossy Pál
a Nagy József alapitványi bizottság jegyzője.

120 1—3

Malom és ház eladás.

Három jó állapotban levő száraz malom, nagy-szappanos utczán, 422 szám alatt, a mellette levő 423 sz. alatti házzal, s külső földjével együtt, szabadkézből eladó.

Valamint a csapó-utczai sorompónál levő nagy kert, mely részben gyümölcsös és szőllőskertnek, ugy disz és zöldség-termelésre alkalmas; a rajtalevő lak és üvegházzal, egészben vagy több részletekben kiadó feléből, vagy készpénz fizetésért.

Mindkét tárgyról értekezhetni tulajdonos **Vecsey Imrével.** 73 6—

Kiadó lak. 119 3=3

N-. péterfián a 939. sz. alatt három szoba, melyek közzül kettő az utczára néz, egy nagy kerttel vagy a nélkül kiadó. Értekezhetni a fent irott számu háznál.

Kiadó lak.

Kis-Várad utcza elején az utczára három szoba, konyha és kamara kiadó. Értekezhetni ugyanott 2096. számu háztulajdonossal. 95 5—6

Figyelmeztetés!!

Magát számtalanszor igazolt, s tekintélyes orvosok bizonyitványai által ajánlot gyógyszerekre

☞ **Dr. Miller Mohanövénynedve** ☜

meglepő jó hatásu szer, **mell-** és **tüddő** betegeknek, **folytó-köh,** továbbá gyermekeknél **köhhurut** (szamárhurut) ellen.

Egy tégely ára használati utasitással együtt . . . — 50 kr.

Dr. Miller jeles görcs elleni balzsamja

minek jótékony hatását **gyomorgörcs, gyomorgyengülés** és **szélbajokban** még semmi óvszer felül nem multa.

Egy nagy üveg ára használati utasitással . . . . 1 frt 50 kr.
Egy kis „ „ . . . . — 80 „

Ezen kitünő „övszerek" **valódi minőségben** kaphatók.

Stenczinger Károly,
füszerkereskedésében Debreczenben.

110. 2—24

Köszönő és ajánló levél.

Kedves kötelességemnek tartom dr. Miller urnak nyilvánosan és igazsághüen köszönetet mondani, jeles görcselleni balzsamjáért, miután ezen kitünő szer által, több éveken keresztüli gyomorbaj szenvedésemtől szabadultam meg, viszsza nyervén előbbi jó egészségemet, — nemkülömben ugyanez illeti őt jeles készitménye Mohanövénynedvéért is, a mit családom tagjainál gyakrabban alkalmazván kitünő gyors és jó hatását mindenkor bebizonyitotta; minélfogva ezen gyógyszereket mindenkinek a legmelegebben ajánlom.

Kelt Bukarest sept. 20-án 1870.

Bibescó J.
ezredes.

122 1—3

Értesités.

A "Nagy-erdőt látogató t. cz. közönségnek tudomására juttatik, miszerint a **nagy-erdei fürdőbe** szállitó **Omnibus,** a „Bika" vendéglőtől **Vasárnap, Kedd, Csütörtök** és **Pénteken d. e. 8—9 — és 10 órakor** fog indulni. A viszajövetel idejét háromszori csengetés jelölendi; mi alatt 10 perczny idő foly le, a mely idő közben a városba menni szándékozó t. cz. vendégek a hazajövetelre felkészülni kéretnek.

A bérlő.

Kiadó lak. 121 1—10

A Sas utczai Sáska-féle ház, vendéglő és kávéházi helyiségnek, a hozzá épitendő alkalmatosságokkal együtt bérbe kiadandó.

Bővebb értesitést nyerhetni Vilmos Károly, háztulajdonosnál, a piaczon.

Hirdetés.

Alulirott ajánlja szolgálatját a n. é. helybeli s vidéki közönségnek; mindennemü **mérnöki és épitészeti munkálatok kivitelére.**

Tóth Kálmán
okleveles mérnök és épitész.
Lakása, piacz-utcza 1902. sz. háznál.

102 4=5

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

az 1871-ik martius 12-én tartott évi rendes közgyülése határozata folytán

az 1871-ik évi april 1-ső napján

kezdendi meg részvényei után a meghatározott osztalék fizetését 8 forintjával.

Miről a t. cz. részvénytulajdonosok azon megjegyzéssel értesittetnek, hogy a kitett naptól kezdve, az osztalékot az ideiglenes elismervény felmutatása mellett felvehetik. Ugyanez alkalommal fognak az ideiglenes elismervények szelvényei is kiadatni.

Debreczen, 1871. martius 13-án.

Az Igazgatóság

27 2—2